

ДО НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
НА РЕКТОРА НА СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Александър Иванов Стойнов

*Относно: дисертационен труд за даване на научна и образователна
степен „доктор по право”,*

*на тема: „Наказателноправна закрила на съобщенията
в Република България”,*

научна област: наказателно право - 05.05.16

Кандидат: Ралица Янкова Илкова,

докторант на самостоятелна подготовка

при Катедра „Наказателноправни науки”

при Юридическия факултет на СУ “Св. Кл. Охридски”

Представеният дисертационен труд на тема „Наказателноправна закрила на съобщенията в Република България” е в обем от 180 страници. Той включва увод, три глави и заключение, в което са синтезирани основните изводи на докторанта и направените предложения de lege ferenda. В края на дисертацията е приложена и библиография. Кандидатът е приложил и фотокопия на пет научни публикации – в списанията „Съвременно право” и „Правна мисъл”, в сборник с научни трудове и в правноинформационния продукт „Апис – време”.

В увода докторантът аргументирано и убедително обосновава необходимостта от всестранно и задълбочено изследване на въпроса за наказателноправната закрила на съобщенията. Очертана е и задачата на труда – комплексно и пълно изследване на всички проблеми, които разглежданата материя поставя в областта на наказателноправната теория и

нейното значение за практиката. Трябва още тук да отбележа, че така очертаната мащабна цел на труда е постигната.

Задълбоченият и подробен анализ на оценяваната дисертация налага извода, че трудът е новост в наказателноправната наука и обогатява съществуващите знания в областта на наказателното право. Направените от автора изследвания и изводите въз основа на тях задълбочено изясняват действащата уредбата относно наказателноправната закрила на съобщенията – като понастоящем, така и необходимостта от усъвършенстване на тази уредба в съвременното информационно общество.

Научните приноси в рецензирания труд са съществени и многобройни. Ще посоча само най-съществените.

Преди всичко искам да отбележа, че разглежданият труд е единственото научно изследване у нас, което в такъв обем, обхват и с необходимата задълбоченост и прецизност изяснява всички наказателноправни проблеми в областта на закрилата на съобщенията.

Второ, авторът е формулирал понятието за съобщения и тяхното изясняване като обект на закрила от действащото наказателно право. Възприетата класификация на различните видове съобщения (стр. 12 – 13) е позволила на дисертанта да изясни в детайли необходимостта от осъвременяване на наказателноправната реакция срещу общественноопасните прояви в тази област. Тук най-същественият принос на автора е определението на понятието „съобщения”, изградено на двата негови основни елемента – нематериален и материален.

Свършено правилен е и възприетият подход да се групират и изследват самостоятелно съставите на престъпленията, които засягат нематериалния елемент на съобщенията и след това – на техния материален аспект. Наистина, различно е общественото значение на информацията, която се обменя между хората и на системата от съобщителни връзки, посредством които тази информация се предава между хората.

Възприетият от Ралица Илкова подход ѝ е позволил да формулира и редица интересни предложения *de lege ferenda*, синтезирани в заключението и подробно обосновани в изложението. Тези предложения бяха възприети и в работната група по изготвяне на проект за нов Наказателен кодекс към Министерство на правосъдието.

Към разглеждания труд могат да бъдат отправени и някои **критични бележки и възражения**, които не влияят съществено на общата положителна оценка на труда.

На първо място следва да отбележа твърдението на автора, че „общуването между хората възниква и протича по повод размяната на съобщения” (стр. 10). Така еднозначно формулирана, тезата е най-малкото спорна, защото много са поводите, които поражда общуване между хората.

Второ, допуснати са известни неточности, които следва да се отстранят. Например авторът твърди, че предлага диспозиция на правна норма, а по същество предлага цялостна разпоредба – диспозиция и санкция (стр. 177).

Накрая, спорен е изводът, че обособяването на престъпленията против съобщенията в самостоятелна глава в системата на действащия НК, „е немислимо” (стр. 178).

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Докторантът на самостоятелна подготовка Ралица Янкова Илкова е изпълнила изискванията на Закона за развитието на научния състав в Република България, поради което и на основание чл. 10, ал. 1 от този закон *оценявам положително* труда на Ралица Янкова Илкова на тема „Наказателноправна закрила на съобщенията в Република България” и предлагам да ѝ бъде присъдена *образователна и научната степен „доктор по право”*.

София, септември 2011 г.

(проф. д-р Ал. Стойнов)